

Birliğinin faaliyetlerinin kurumlar vergisinden muaf olup olmadığı hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	KURUMLAR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.35.16.01-125[2-2014/6]-537
Tarih	27.11.2015

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIğI

İZMİR VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIğI

(Mükellef Hizmetleri Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü)

Sayı : 84098128-125[2-2014/6]-537 27/11/2015

Konu : Birliğinin faaliyetlerinin kurumlar vergisinden muaf olup olmadığı hk.

İlgi (a)'da kayıtlı özelge talep formunuzda, tarımsal üretici birliğinizin elde edeceği gelirlerin vergisel durumuyla ilgili tereddüt edilen hususlara ilişkin olarak ilgi (b)'de kayıtlı özalgemiz ile görüş verilmiştir.

Bu defa ilgi (c)'de kayıtlı dilekçenizde, 5200 sayılı Tarımsal Üretici Birlikleri Kanununda yer alan faaliyet ve gelirleriniz nedeniyle kurumlar vergisinden muaf olup olmadığınız konusunda Başkanlığımız görüşü sorulmuştur.

Kurumlar Vergisi Kanununun 1 inci maddesinde, dernekler ve vakıflar kurumlar vergisi mükellefleri arasında sayılmamakla birlikte, aynı maddenin (ç) bendi ile dernek ve vakıflara ait iktisadi

işletmeler mükellefiyet kapsamına alınmıştır. Kanunun 2 nci maddesinde de, dernek veya vakıflara ait veya bağlı olup faaliyetleri devamlı bulunan ve bu maddenin birinci ve ikinci fıkraları dışında kalan ticarî, sınai ve ziraî işletmeler ile benzer nitelikteki yabancı işletmelerin, dernek veya vakıfların iktisadî işletmeleri olduğu; bunların kazanç amacı gütmemelerinin, faaliyetlerinin kanunla verilmiş görevler arasında bulunmasının, tüzel kişiliklerinin olmamasının, bağımsız muhasebelerinin ve kendilerine ayrılmış sermayelerinin veya iç yerlerinin bulunmamasının mükellefiyetlerini etkilemeyeceği hükme bağlanmıştır.

Bu hükümlere göre iktisadi işletmenin tanımı içinde yer alan, devamlı olarak yapılan ticari, sınai veya zirai faaliyetten söz edilebilmesi için bu işletmenin tedavül ekonomisine katılması, başka bir ifadeyle işletmede üretilen malların veya verilen hizmetin bir bedel karşılığı satılmış olması gerekir.

Diğer taraftan, dernek ve vakıflara ait veya bağlı olan ve faaliyetleri devamlı bulunan, sermaye şirketi ve kooperatif statüsünde kurulmamış olan ticari, sınai ve zirai işletmeler dernek ve vakıflara ait iktisadi işletmeler olarak kabul edilmektedir.

Ayrıca, Kurumlar Vergisi Kanununun "*Muafiyet, istisna ve indirimlerin sınırı*" başlıklı 35 inci maddesinin birinci fıkrasında, "*Diğer kanunlardaki muafiyet, istisna ve indirimlere ilişkin hükümler, kurumlar vergisi bakımından geçersizdir.*" hükmü mevcut olmakla birlikte aynı Kanunun Geçici 1 inci maddesinin dokuzuncu fıkrasında, "*Bu Kanunun yürürlüğünden önce kurumlar vergisine ilişkin olarak başka kanunlarda yer alan muafiyet, istisna ve indirimler bakımından 35'inci madde hükmü uygulanmaz.*" hükmü yer almaktadır.

Vergi uygulamaları açasından dernek olarak kabul edilen birliğin, Tarımsal Üretici Birlikleri Kanununun 5 inci maddesinde belirtilen amaç ve görevleri;

- a) Üyelerinin ürettikleri ürünlerle ilgili piyasa araştırmaları yapmak ve yaptırmak,
- b) Üyelerinin ürünlerine pazar bulmak, ürünlerin pazara arzını düzenlemek,
- c) Üyelerine üretim teknikleri, hasat, depolama, paketleme konularında teknik destek sağlamak,
- d) Üyelerine girdi temininde yönlendirici yardımlarda bulunmak,
- e) İç pazara ve ihracata uygun çeşitlerin üretilmesini sağlamak,
- f) Eğitim ve yayım hizmeti vermek, danışman hizmeti sağlamak,
- g) Ürün kalitesini iyileştirici tedbirler almak ve ürün standartlarını uygulamak,
- h) Çiftlik düzeyinde yapılan tarımsal uygulamaları izlemek, kayıtlarını tutmak ve belge düzenlemek,
- ı) Paket ve ambalajlarla ilgili standartların uygulanmasını sağlamak,

i) Çevreyle uyumlu üretim tekniklerini yaygınlaştırmak,

j) Üyeleri adına ürün depolanmasına, gerektiğinde bu amaçla depo kiralanmasına yardımcı olmak,

k) Ürünlerin tanıtımıyla ilgili faaliyetlerde bulunmak,

l) Ürünlerle ilgili her türlü kaydı tutmak,

m) Türkiye Cumhuriyeti'nin kabul ettiği uluslararası ürün veya ürüne özgü ortak piyasa düzenlemelerinin gerektirdiği görevleri yürütmek,

n) Sözleşmeli üretim kapsamında, üyeleri adına örnek tip sözleşmeler düzenlemek ve bununla ilgili faaliyetleri koordine etmek

olarak sayılmıştır.

Aynı Kanunun 19 uncu maddesinde ise, birliğe ait her türlü taşınır ve taşınmaz mallar, bunların alım, satım, inşa ve kullanımları ile birlikçe yürütülen hizmet ve faaliyetlerin damga vergisi hariç her türlü vergi, resim, harç ve katkı payından muaf olduğu hükme bağlanmıştır.

Bu hükümler çerçevesinde; 5200 sayılı Tarımsal Üretici Birlikleri Kanununa göre kurulan Birliğinizin, anılan Kanunun 5 inci maddesi kapsamındaki görevlerini ifa için yapacağı faaliyetler ile Birliğinize ait taşınır ve taşınmaz malların alımı, satımı, inşası ve kullanımı dolayısıyla, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun Geçici 1 inci maddesinin dokuzuncu fıkrası hükmüne istinaden kurumlar vergisinden muaf tutulması gerekmektedir. Ancak, Birliğinizin 5200 sayılı Tarımsal Üretici Birlikleri Kanununda belirtilen faaliyetler dışında ticari, zirai, sınai faaliyetlerde bulunması halinde birliğinize bağlı iktisadi işletme oluşacağı ve bu iktisadi işletme nezdinde kurumlar vergisi mükellefiyeti tesis edileceği tabiidir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 17.09.2026